A°. 1842. N°. 85.

ZONDAG DEN 23sten OCTOBER.

SURINAAMSCHE COURANT.

PARAMARIBO.

Gouvernements Secretarij.

De Commissie tot Taxatie van Huurwaarde van de Huizen en Gebouwen aan *Paramaribo* en derzelver omtrek, maakt bekend, dat zij hare werkzaamheden zal voortzetten op *MORGEN*, des voormiddags ten *zeven* uren, en wel met Wijk La. F. No. 1, zullende dezelve op de daaropvolgende Donderdagen en Maandagen werkzaam zijn, wordende mitsdien de belanghebbenden uitgenoodigd, zich gereed te houden om aan de Commissie voornoemd de vereischte inlichtingen te geven, hetzij in persoon of wel bij hunne afwezigheid door achterlating van hunne huurcontracten of bewijzen van betaalde huur of van zoodanig ander papier, waaruit de Commissie het vereischte te weten kan blijken;

Zullende zij het zich zelven te wijten hebben wanneer door de niet erlanging der gevraagde illucidatien, eenig Gebouw of Erf soms hooger dan het bestaand huurcontract aangeslagen mogt worden.

Paramaribo den 23 October 1842.

De Scriba bij de Commissie voornoemd,

A. P. TIRION.

BURGERLIJKE STAND.

PARAMARIBO, *den 20 October 1842.*

Heden zijn in *Ondertrouw* opgenomen:

JOHANN GUSTAV FERDINAND JANSA en FRIEDERIKE WILHELMINE HOLLENZ.

En

AUGUST HEINRICH RÄDTLING en JOHANNE JULIANE RICHTER.

De Ambtenaar van den Burgerlijken Stand,

T. M. SCHOTBORGH.

ADVERTISSEMENTEN.

Administrative Policie.

Tot narigt van het Publiek dient, dat, wegens hoognoodige reparatien aan de Brug over de *Knuffels Gracht* aan de *Waterkant*, en aan die over de *Sommeldijks Kreek* bij de laan van *Tourtonne*, de Passage over dezelven gedurende eenigen tijd zal afgesloten zijn voor Rijtuigen, — en dat voor de Voetgangers, bij eerstgenoemde Brug, eene hulpbrug is daargesteld.

Paramaribo den 20 October 1842.

De Substituut belast met de functien van Procureur Generaal,

PALTHE WESENHAGEN.

(31419) Aan het Departement der *Onbeheerde Boedels*, zijn gedevolveerd de navolgende Boedels, als:

Van CHRISTIAAN AERTS, den 30sten Augustus 1842; DAVID BOONEN, (overleden den 10den Julij 1842) den 3den September 1842; WORIE van COBA van LABADIE, den 8sten dito; L'ESPERANCE CAROLINA VALENTIJN, den 9den dito WILLEM van W. P. PRINS, den 11den dito; en HENDRIKA MAURITIA van LOBBRECHT, den 13den dito.

En worden mitsdien bij deze alle Crediteuren en Debiteuren derzelve opgeroepen, ten einde en op poene als bij art. 14 en 16 van het Reglement voor opgemelde administratie is bepaald.

Paramaribo den 22 October 1842.

De fungerende Curators en Weesmeesters,

J. O. N. ENGELBRECHT.

CHs. LIONARONS.

Derde Advertentie.

(32946) De Exploicteur bij het Geregtshof te *Suriname*, zal op Woensdag den 26sten October 1842, des voormiddags om *half negen* uren, ten overstaan van Heeren Gecommitteerde Raden uit gemeld Geregtshof, in het Huis gelegen aan de *Joode Breé Straat*, La. C. No. 10, publiek bij Executie verkoopen:

Diverse wel onderhoudene MEUBELEN, als: Maghonijhouten *KABINET; KLEEDERKASTEN; SECRETAIRE; SIDEBORD; TAFELS; SPEELTAFELS; STOELEN* en *CANAPÉES*; DAMES *KLEED-SPIEGEL*; groote *SPIEGELS; GLASWERK; PLEETWERK; PLEETEN GIRANDOLLES* met *STULPEN; VENGSTERGORDIJNEN*; — GEBRONSDE *HANGLAMPEN* met drie lichten; *PATENTLAMPEN; WANDLAMPEN*; een *KAP CHAIS* op vier wielen; een *CHAIS*; eenige *CHAISTUIGEN*; enz., enz. — alles aankomende A. W WHITE.

Zullende de Goederen op Dingsdag, voor een ieder, ter bezigtiging zijn.

Paramaribo den 19 October 1842.

R. GOLLENSTEDE,
Exploicteur.

(32945) De Exploicteur bij het Geregtshof te *Suriname*, zal op Vrijdag den 28sten October 1842, des voormiddags om *half negen* uren, ten overstaan van Heeren Gecommitteerde Raden uit gemeld Geregtshof, publiek bij Executie verkoopen:

Het *HUIS* en *ERF*, gelegen aan de *Joode Breé Straat*, La. C. No. 10 N. W., aankomende A. W. WHITE.

Het *ERF* en *GEBOUWEN*, gelegen aan de *Joode Breé Straat*, La. C. No. 28 N. W. en La D. No. 136 O. W.; aankomende LOUISA van LEVIJ COENRAAD.

Paramaribo den 22 October 1842.

R. GOLLENSTEDE,
Exploicteur.

*** Heden morgen beviel mijne hartelijk geliefde Echtgenoot van een' welgeschapen *ZOON*.

Paramaribo den 20 October 1842.

(30293) P. H. BRUGGEMAN.

(32940) Op Woensdag den 26sten dezer, des namiddags ten 4 ure, zal door den ondergeteekende, ten sterfhuize van wijlen den WelEdel Gestrengen Heer J. DE BROUWER, op publieke Vendu worden verkocht, de door denzelve nagelaten *GOEDEREN*, *PAARD*, *CHAIS*, *TUIGEN* en de Slavin *Keetje* (in vruchtgebruik.)

Voorts nog de Slavin *Finisie*, bekend staande ten name van den Boedel NANIE van HAMMAN.

Paramaribo den 21 October 1842.

S. A. C. FLU,
Vendumeester.

Te bekomen bij P. DU BUS:

Alle soorten versche Amerikaansche *PROVISIEN*, alsmede UIJEN tegen 10 Ct. per ℔ à *Contant*.

Verders diverse direct uit *Parijs* in consignatie ontvangene artikelen; als:

Gouden Cijlinder HOROLOGIEN, Zijden PARAPLUIEN, Zijden HANDSCHOENEN, gewast en stoffen LAARZEN, gewast en verlakt DANSSCHOENEN, VIOOLSNAREN, BRILLEN, gekleurde en ongekleurde PLATEN, diverse *ARTIKELS*, de Schilder- en Teekenkunst betreffende, &c. &c. (32948)

Over de Militaire Organisatie in China.

(*Vervolg en slot van 84.*)

In het gevecht, of beter gezegd in de Chinesche taktiek, doet ieder officier en soldaat, hetzelfde. Wij hebben mandarijnen, die te paard op het slagveld verschenen waren, zoodra het gevecht een aanvang nam, zien afstijgen, om zich in de rangen te vormengen. Het is mogelijk, dat zij dit deden met het loffelijk doel, om hunne manschappen aan te moedigen, maar met de ondervinding, die ik van den moed der Chinezen heb, zou ik het er veel eer voor houden, dat het geweest is, om zich minder aan de behendigheid van onze scherpschutters bloot te stellen. Zoo veel, hetgeen ik gezien heb, mij in staat stelt er over te oordeelen, hebben de Chinezen niet het minste denkbeeld van linie-evolutien en andere groote manoeuvres. Ook heb ik hen nimmer eenige algemeene beweging of iets dat naar ons formeren van kolommen, bataillons, algemeene beweging enz., geleek, zien ten uitvoer brengen. Het leger is evenwel in divisiën, regementen en kompagniën verdeeld. Vijf en veertig man vormen eene kompagnie en veertig kompagniën een regement. De soldaten zijn niet gelijksoortig gewapend, sommige dragen geweren met lonten, anderen bogen, anderen wederom lansen. Bij ieder regement behoort een klein korps ruiterij te wezen. Behalve de bevorderingen, die bij de jaarlijksche wedstrijden worden verleend, worden er nog dadelijke gegeven aan degenen, die zich in het gevecht onderscheiden, en somtijds gaan die bevorderingen van geldelijke belooningen vergezeld; in gevalle dat de held gesneuveld is, gaat zoodanig pensioen meesttijds over tot zijne familie. Voorts wordt zijn naam in het register der slagtoffers opgeteekend, waarschijnlijk om hem zijne bevordering in de andere wereld te verzekeren. Met hun zestigste jaar zijn de soldaten geregtigd tot hun pensioen, ten bedrage van de helft hunner soldij. De soldij is niet dezelfde voor de soldaten der beide stammen. De Tartaar ontvangt 2 *taels* (tusschen de zeven en acht gulden) 's maands en een rantsoen rijst daar te boven; de Chinees ontvangt slechts 1 en 6 | 10 *tael* (nagenoeg zes gulden) en geen rantsoen. De troepen worden niet zeer regelmatig betaald. Als men hen evenwel te lang laat wachten, gebeurt het niet zelden, dat de soldaten sich in wanorde naar het huis van hunnen generaal begeven, om hunne betaling, met groot getier, te vorderen. Te Canton zijn wij getuigen van zoodanig eenen oploop geweest. Na de militaire kas uitgeput te hebben, zag de Tartaarsche generaal sich genoodzaakt, zijne kleederen aan een woekeraar te verpanden, om zijne soldaten te kunnen voldoen.

Het leger is verdeeld in acht groote afdeelingen, ieder door de kleur harer vanen

onderscheiden. De Keizerlijke of gele kleur is die van de keur-benden, daarna voegen zich in hierarchische orde de witte, de roode en de blaauwe banieren; de vier laatste afdeelingen voeren diezelfde kleuren, maar met eenen boord rondom de vaan. Rondom iederen Tartaarschen standaar moeten zich 10,000 soldaten scharen Al de gele vanen voeren den Keizerlijken gelen draak in het midden geborduurd. Op de wallen der vestingen wappert gemeenlijk eenen gele vaan, met den naam der vesting in groote zwarte letteren daarin geschreven.

De wapens, welke de Chinezen van het Noorden gebruiken, zijn in eenige opzigten verschillend van die, waarvan men zich in het Zuiden bedient. In het Noorden zijn gekantonneerd groote korpsen Tartaarsche ruiterij, gewapend met boog en pijl, met welke men zegt, dat zij zeer behendig zijn. Te Chusan vindt men in het tuighuis wapenrokken van katoenen stof, voorzien van ijzeren platen en helmen van polijst staal, zeer veel overeenkomst hebbende, met die, welke men in de midden-eeuwen in Europa droeg. Ik heb niet kunnen te weten komen, of die verdedigings-uitrustingen uitsluitend voor de Mandarijnen dan of zij ook voor den soldaat bestemd waren.

De sabels der Mandarijnen hebben veel overeenkomst met den degen der oude Romeinen; het lem is kort en regt, de schede is, naar den smaak des eigenaars, van versierselen voorzien. In plaatse van dezelve zoo als in Europa aan de linker zijde te dragen, heeft de Chineesch haar aan de regterzijde, op dat zij niet hinderlijk zal zijn aan den pijlkoker, die steeds aan de linkerzijde gedragen wordt. De draagband van den pijlkoker is een der kleedingstukken waarin zich de meeste weelde vertoont, en meestal geborduurd. De pijlkoker zelf is van leder, met sieraden gedekt, aan het einde is meestal een kokertje of halstertje om den boog aan een der punten te ondersteunen. Ik heb er gezien, die zich in het midden lieten vouwen om, ledig zijnde, des te gemakkelijker ingepakt te kunnen worden. De pijlen zijn zeer verschillend van lengte en van vorm. Men heeft er onder, die voorzien zijn van een bolletje met drie gaten, hetgene een zonderling gefluit verwekt. De Chinezen verbeelden zich, dat zulks den vijand met schrik moet slaan. De punten zijn breed, geschaard en haaksgewijze ingerigt, het ondereid is voorzien van vederen met schitterende kleuren, die van den Tartaarschen faisant worden bij voorkeur hiertoe gezocht, en uitsluitend voor de Mandarijnen gebruikt.

De soldaten zijn gewapend met schilden, snaphanen met lonten, lansen, bogen, pijlen en dubbele degens. Tot verdedigings-uitrusting hebben zij niet anders dan eene ronde muts van tallan (bamboes-riet), beschilderd met een paar schrikverwekkende oogen, en hetgene vrij wat beter is, ondoordringbaar voor de sabelhouwen; sommigen soldaten dragen eene muts, zoo als die der mandarijnen, maar zonder knop. De schilden zijn van verschillende grootte en almede van tallan gemaakt, hebbende van binnen een ring, groot genoeg om er den arm door te steken en een handvatsel, op dat de soldaat het zal kunnen vastklemmen. Van buiten zijn zij veeltijds beschilderd met duivels of afzigtelijke monsters, bestemd om den vijand schrik aan te jagen. Deze schilden zijn, op korten afstand, niet tegen den kogel bestand, maar geen sabel-houw kan er door of zelfs indringen.

De lont-snaphaan is nagenoeg volkomen gelijk aan het wapen van dien naam. De Chinezen hechten er minder aan dan aan den boog, om dat hij voor den soldaat zelf, die hem gebruikt niet zonder gevaar is, door dien de lont niet zelden, hetzij de kleederen van den soldaat, hetzij het kruid dat hij in zijn patroontasch heeft, in den brand steekt.

Hunne lansen zijn van onderscheiden vormen, grootten en soorten, maar wij hebben ondervonden, dat zij in de gevechten van man tot man, er geweldige wonden mede weten toe te brengen. De meest gewone is een lange ijzeren staak. Ook gebruiken zij nog zeer lange pieken en eene soort van regte zelfs, waarvan het hecht zeer kort is in evenredigheid tot het lemmer.

De boog en pijlen zijn, voor zoo veel het model betreft, dezelfde van de Mandarijnen en de soldaten, het verschil bestaat enkel in de stof, waarvan zij gemaakt zijn. De Tartaren houden er ook een kruisboog op na, die drie pijlen te gelijk werpt.

De dubbele degen is een zeer zonderling wapen, de beide lemmen, ofschoon niet aan elkander verbonden, sluiten in eene enkele schede. De binnen-zijde, waarmede zij elkander raken, is noodwendig plat, maar de buiten-zijde is driekant, en daar vormt het lem een prismus. Niet zelden ziet men een soldaat, met zulk een dubbelen degen, een in elke hand, de rangen verlaten, om de zonderlingste pantomime uit te oefenen, en daarbij geweldig te schreeuwen en alle mogelijke beleedigingen tegen den vijand uit te braken. Nadat evenwel een of twee dier pogchers door onze schutters doodgeschoten waren, terwijl zij dit zonderlinge spel speelden, hebben wij dit nimmer meer zien gebeuren.

De kleeding van den soldaat regelt zich naar zijnen eigen smaak; het vest is meestal ligt blaauw katoen met roode opslagen, of ook wel rood met wit geboord. De tuniek of het opperkleed daalt af tot op de knieën en is meestal blaauw. De naam van het regement staat met groote letters op den rug en op de borst geprent, en op de borst voegt men nog een devies, om den vijand te verschrikken, zoo als de Sterke, Tijgerhart en dergelijke. Een speciaal korps voert in de plaats van deszelfs naam een tijgerkop op de borst, en de geheele uitrusting dier soldaten is zoodanig gemaakt en ingerigt, van hen zoo veel mogelijk op het dier, wiens naam zij voeren, te doen gelijken.

Bij ieder korps behoort een zeker getal vaandriken, om de vaan van het regement bij het gevecht te dragen; maar in China schijnt men het eergevoel niet te kennen, hetwelk den Europeschen soldaat zoo zeer aan zijne vaan doet hechten. Bij eene nederlaag redt ieder zich, zoo goed hij kan, en stoort men er zich niet aan, om de vaan in 's vijands handen te laten. Zij is het eerste, hetwelk de vaandrik wegsmijt, om des te harder te kunnen loopen.

De krijgsmuzijk der Chinezen is van weinig beteekenis. Het meest in zwang zijnde instrument is eene soort van fluitje, waaruit zij slechts eene noot weten te halen, en daarna eene soort van trombone. Misschien is het evenwel gewaagd van mij om eenige meening te durven uiten over de musicale waarde dier instrumenten in de handen der Chinezen, want bij al de gevechten zijn de muzijkanten steeds de eersten geweest, die het hazenpad kozen, zonder ons in de gelegenheid te stellen, hunne talenten te bewonderen, en nog minder van eenig hunner instrumenten te bemagtigen.

Hier is het evenwel de plaats om te gewagen van den vermaarden *gong*, (eene soort van groote trom), die alom den schrik verspreidt. De reglementen bepalen het getal dier instrumenten, hetwelk ieder kamp moet hebben. Het kunstgevoel, hetwelk de spelers bezielt, is, dat het leven, dat zij maken, de maatstaf is van hun talent, maar ik voor mij verklaar, nimmer een meer verfoeijelijk, meer afschuwelijk leven gehoord te hebben, dan dat hetwelk de eenmaal in beweging gebragte gongs opleveren. De Chinezen gebruiken ze voor alle gelegenheden, bij vreugde en droefheid, bij blijde ontvangst en tot aanjagen van schrik; om het in het gezigt zijn van een smokkel-vaartuig te seinen, slaat men de gongs; om te seinen dat het weder verdwenen is, slaat men de gongs; is er alarm, men slaat de gongs; wil men den vijand verdrijven, men slaat de gongs; in een woord, wat er ook mag voorvallen, men slaat de gongs.

Als artilleristen zijnde Chinezen nog zeer ten achtere, hunne kanonnen zijn, in evenredigheid tot het kaliber, ontzettend zwaar. Sommige der stukken, die wij bemagtigden, wogen niet minder dan 7000 kilogrammen en waren niet meer dan 42 ponders. In weerwil van die ontzettende dikte springen die stukken evenwel niet zelden. Maar de bommen en houwitsers schijnen de Chinezen geheel onbekend. Twee houwitsers, die wij op hen bemagtigden, waren geheel verkeerd begrepen navolgingen der Europesche; zij hadden ze waarschijnlijk niet anders gebruikt, dan tot het werpen van holle en ledige kogels, want van die dingen vonden wij eene menigte ten Anung-Hoy, waar wij ook vele marmeren en andere steenen kogels vonden.

Ook in de vestingwerken betoonen de Chinezen geene leerlingen van *Vauban* of van eenig ander groot ingenieur te zijn. Hunne muren zijn ontzettend dik en meestal wel voorzien, maar de grondslagen deugen niet.

De verschansingen, welke de Chinesche ingenieurs in de bedding van de rivier van Canton hadden opgeworpen, waren, voor ons meer lastig, dan wel te duchten; het waren groote vlottende dijken, die men niet dan met groote moeite en groot tijdverlies vernielen kon, het waren met steenen beladen jonken, die men er had laten zinken, die onze vaartuigen den doorgang stopten. Bij mijne terugkomst van Canton op de *Modeste*, werden wij voor het fort Macao door de kracht van den vloed op zoodanig eene jonk gesmeten en hebben wij er twaalf uren opgezeten alvorens het schip weder vlot te kunnen krijgen.

Van de marine zal ik niet veel zeggen, daartoe ben ik niet bevoegd, slechts alzoo dit weinige.

Sommige vaartuigen op de rivier zijn met veel smaak gebouwd, maar de namen die men hun geeft, meestal zonderling gekozen, zoo als de Snelle Krab, de Vliegende Draak en dergelijken. Die vaartuigen worden meerendeels tot smokkelhandel gebezigd. Zij zijn smal, van 30 tot 70 voet lang en hebben vijftig tot 60 roeijers, die zeer behendig met de ligte riemen weten om te gaan en het vaartuig verwonderlijk snel doen voortschieten. Die vaartuigen voeren het zeiltuig mede zeer wel, en daar de aard van hunne dienst hen dikwijls in botsing brengt met de tolobeambten zoo is hunne bemanning gewapend met snaphanen en schilden, welke laatste men veelal langs de randen van het vaartuig plaatst, om de roeijers te dekken en het enteren moeijelijk te maken. De vaartuigen der mandarijnen zijn op hetzelfde model gebouwd en op dezelfde wijze gewapend, het onderscheid is, dat zij met schitterende kleuren geschilderd zijn, en dat hunne masten steeds met eene menigte vlaggen prijken. Op ieder smokkel-vaartuig bevond zich een gang muzijkanten of gong-, tamtam- en trommelslagers; deze moeten de saluten (Chin-Chin) uitvoeren, welke de smokel-vaartuigen zich steeds, met uitgelezen beleefdheid, onderling toebrengen, zoo dikwerf zij elkander ontmoeten. Een der zonderlingste versierselen van die vaartuigen is de nis voor den afgod, waarvan de schepen in China, even getrouw als de huizen, voorzien zijn De wierook brandt gestadig voor dien afgod; niet zelden wordt het geschut te zijner eere gelost, en zoo lang de zaken goed gaan wordt hij met allen eerbied behandeld. Maar rijst er ongelukkig een storm en blijft de *Pagode* doof voor de smekingen van het volk, dat hij de elementen tot bedaren zal brengen, dan begint men hem te beschimpen en niet zelden wordt hij over boord geworpen, met deze wraakneming voldaan, wacht het volk zijn lot met gelatenheid af.

Eenige dagen voor de kapitulatie van Canton bemagtigde Kapitein Herbert een zeer fraai toegerust vartuig, toebehoorende aan den Tartaarschen Generaal IJsang-Fang. De generaal was het in zulk eene overijling ontvlugt, dat zijne toiletafel, met al het daartoe behoorende, in handen der veroveraars viel. Uit al de instrumenten, die men daarbij vond, mogt men zich overtuigd houden, dat de raffineerende Chinees zich niet minder dan de Dandij van het Westen aan zijn toilet gelegen laat liggen.

Te Paramaribo, bij J. J. ENGELBRECHT.